PSG PSOE Provincia de Ourense

MOCIÓN Grupo Provincial de Ourense

ÁLVARO VILA ARAUJO, voceiro do Grupo Provincial Socialista da Deputación de Ourense, en base ao previsto na Lei de Bases Reguladora do Réxime Local, ó artigo 91 e 97, entre outros, da Regulación de Organización, Funcionamento e Réxime Xurídico das Entidades Locais e o Regulamento desta corporación presenta unha **MOCIÓN PARA IMPULSAR UN PLAN DE APOIO AOS CONCELLOS NA XESTIÓN DE EDIFICACIÓNS EN ESTADO DE RUÍNA OU RISCO DE DERRUBE**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Os alcaldes e alcaldesas dos concellos da provincia de Ourense afrontan, con crecente frecuencia, unha problemática de especial complexidade que transcende o ámbito estritamente urbanístico para converterse nunha cuestión directamente relacionada coa seguridade pública, a protección do patrimonio construído, a ordenación do territorio e a calidade de vida da veciñanza. Trátase da proliferación de edificacións abandonadas, en estado de ruína ou cun evidente risco de derrube, unha realidade cada vez máis presente no medio rural galego como consecuencia do despoboamento, do envellecemento demográfico e da progresiva perda de uso do parque edificatorio tradicional.

Vivendas, alpendres, cortes, palleiras e outras construcións propias da arquitectura popular forman parte da identidade histórica e paisaxística dos nosos núcleos de poboación. Porén, unha parte significativa destes inmobles permanece abandonada desde hai décadas, pertencendo con frecuencia a persoas falecidas, herdanzas sen formalizar, comunidades hereditarias carentes de representación efectiva ou titulares descoñecidos ou ilocalizables. O inevitable deterioro derivado do paso do tempo incrementa exponencialmente o risco de desprendementos e derrubes, xerando situacións de perigo para as persoas, para as edificacións lindeiras e para os espazos públicos.

Ante estas circunstancias, é habitual que a cidadanía acuda aos concellos na procura dunha resposta inmediata, por seren a administración máis próxima e accesible. Con todo, os gobernos locais atópanse, en numerosas ocasións, con importantes limitacións xurídicas, técnicas e económicas que dificultan unha actuación áxil e eficaz.

Grupo Provincial Socialista
socialistaourense@gmail.com
Rúa do Progreso, 32 2º Andar. 32003 Ourense / **Teléfono** 988 31 79 80 / CIF V32244345
@PSOEOurense

Diputación Provincial Ourense. Copia electrónica auténtica documento papel. CSV: 163363762016300202 02 LIBRO XERAL DE ENTRADAS 2026035148 09/07/2026 13:02:11

Diputación Provincial Ourense. Copia electrónica auténtica documento papel. CSV: 163363762016300202 LIBRO XERAL DE ENTRADAS 2026035148 09/07/2026 13:02:11

A **Lei 2/2016, do 10 de febreiro**, **do Solo de Galicia**, establece o deber das persoas propietarias de conservar os inmobles nas condicións legalmente esixibles de seguridade, salubridade, accesibilidade e ornato público, atribuíndo aos concellos as facultades de inspección, requirimento e execución subsidiaria en caso de incumprimento. Así mesmo, a Lei 7/2008, de protección da paisaxe de Galicia, proclama a obriga das administracións públicas de preservar os valores paisaxísticos e patrimoniais do territorio, finalidade claramente comprometida pola degradación progresiva de numerosas edificacións tradicionais que forman parte da nosa paisaxe cultural.

Non obstante, a aplicación efectiva destas previsións legais resulta extraordinariamente complexa na realidade cotiá de boa parte dos pequenos municipios da provincia. A identificación das persoas obrigadas constitúe, en numerosos expedientes, un proceso longo e dificultoso que obriga a realizar consultas ao Catastro e ao Rexistro da Propiedade, practicar sucesivos intentos de notificación e recorrer, en non poucas ocasións, á publicación mediante edictos, prolongando a tramitación administrativa durante meses ou mesmo anos, mentres o estado do inmoble continúa deteriorándose e aumenta o risco para a seguridade das persoas e dos bens.

A estas dificultades de procedemento engádese a insuficiente capacidade técnica e financeira de moitos concellos, especialmente daqueles con menor poboación e recursos limitados. A emisión de informes especializados, a contratación da dirección facultativa, a redacción de proxectos técnicos ou a execución subsidiaria de obras de consolidación, aseguramento ou demolición representan un esforzo económico dificilmente asumible polos orzamentos municipais, comprometendo a eficacia das competencias que a lexislación lles atribúe.

Cómpre lembrar que a **Lei 7/1985, do 2 de abril, Reguladora das Bases do Réxime Local**, atribúe ás deputacións provinciais a función esencial de garantir a asistencia e cooperación xurídica, económica e técnica aos municipios, con especial atención aos de menor capacidade económica e de xestión. Esta función de cooperación institucional resulta particularmente necesaria nun

ámbito como o presente, onde a dimensión do problema supera con frecuencia as posibilidades materiais de actuación das administracións locais.

A problemática das edificacións en estado de ruína non constitúe unicamente unha cuestión de disciplina urbanística. Trátase tamén dun desafío para a seguridade pública, a conservación do patrimonio arquitectónico tradicional, a protección da paisaxe e a revitalización do medio rural. A perda continuada destas construcións supón un deterioro progresivo da imaxe dos nosos pobos e contribúe á degradación do seu valor histórico, cultural e identitario.

Por todo iso, resulta necesario impulsar unha resposta coordinada entre as distintas administracións públicas, baseada nos principios de cooperación, solidariedade institucional e asistencia aos municipios, co obxectivo de proporcionar aos concellos os medios técnicos, económicos e administrativos necesarios para exercer con plena eficacia as competencias que o ordenamento xurídico lles atribúe. Esta iniciativa non pretende alterar o actual reparto competencial, senón reforzar os instrumentos de colaboración interadministrativa para ofrecer unha resposta máis áxil, eficaz e homoxénea a unha problemática que afecta de maneira singular ao conxunto do rural ourensán.

Por todo o exposto, o Grupo Provincial Socialista presenta as seguintes **PROPOSTAS DE ACORDO**

PRIMEIRO. Instar á Deputación Provincial de Ourense á creación dun Plan Provincial de Apoio aos Concellos para Actuacións Urxentes en Edificacións en Estado de Ruína ou Risco de Derrube, dotado de financiamento específico e dun servizo de asistencia técnica especializada, ben mediante medios propios ou a través de convenios cos colexios profesionais competentes, co fin de apoiar aos concellos na tramitación dos expedientes e na execución das actuacións necesarias para garantir a seguridade das persoas e dos bens.

SEGUNDO. Instar á Xunta de Galicia á posta en marcha dun Plan Galego de Apoio aos Concellos para a Xestión de Edificacións en Estado de Ruína no Medio Rural, dotado de financiamento estable para actuacións de

Diputación Provincial Ourense. Copia electrónica auténtica documento papel. CSV: 163363762016300202 02 LIBRO XERAL DE ENTRADAS 2026035148 09/07/2026 13:02:11

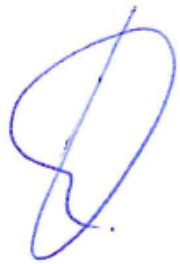
conservación, aseguramento, demolición ou execución subsidiaria, así como para a prestación de asistencia técnica aos municipios. Do mesmo xeito, instar á adopción das modificacións normativas precisas na lexislación urbanística e no procedemento administrativo co obxectivo de simplificar e axilizar a tramitación destes expedientes.

TERCEIRO. Instar á Xunta de Galicia á creación dun Banco Galego de Edificacións en Estado de Ruína ou Abandono, desenvolvido en colaboración cos concellos, que permita identificar aqueles inmobles susceptibles de rehabilitación, recuperación ou reutilización para novos usos residenciais, sociais, culturais ou económicos, contribuíndo así á revitalización do medio rural e á conservación do patrimonio construído de Galicia.

CUARTO. Dar traslado dos presentes acordos á Xunta de Galicia, á Federación Galega de Municipios e Provincias (FEGAMP), á Federación Española de Municipios e Provincias (FEMP), ao Colexio Oficial da Arquitectura Técnica de Ourense, ao Colexio Oficial de Arquitectos de Galicia e aos concellos da provincia de Ourense, solicitando a súa colaboración institucional para impulsar unha resposta coordinada fronte á problemática das edificacións en estado de ruína no medio rural.

En Ourense, a 9 de xullo de 2026.

Asinado: **ÁLVARO VILA ARAÚJO**

SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE

Grupo Provincial Socialista
socialistaourense@gmail.com
Rúa do Progreso, 32 2º Andar. 32003 Ourense / **Teléfono** 988 31 79 80 / CIF V32244345
@PSOEOurense

Diputación Provincial Ourense. Copia electrónica auténtica documento papel. CSV: 163363762016300202 LIBRO XERAL DE ENTRADAS 2026035148 09/07/2026 13:02:11